

Fugletellinger Østensjøvannet 2021

Kvinand.
Foto Audun Skrindo

Av
Audun Brekke Skrindo

Innhold

Bakgrunn	3
Introduksjon	3
Fugleåret 2021	3
Andefugler	4
Lommer/dykkere/hegrer	6
Haukefugler	6
Rikser og traner	7
Vadefugler	7
Måker	9
Terner	9
Alkefugler	9
Duer	9
Seilere	10
Spetter	10
Falkefugler	10
Spurvefugler	10
Total artsliste gjennom tidene – 234 fuglearter	16
Rømte parkfugler sett ved Østensjøvannet	21
Bok om Østensjøvannets fugler	22

Bakgrunn

Helt siden 1991 har det blitt foretatt årlige tellinger av fuglelivet ved Østensjøvannet i Oslo. De første året hadde Knut Eie ansvar for tellingene, deretter Paul Shimmings og så Svein Dale. Fra 1998 og til i dag har feltarbeidet blitt utført av Audun Brekke Skrindo. Frem til og med 2018 ble dette gjort på oppdrag direkte fra Østensjøvannets Venner.

Fra og med 2019 har Østensjøvannets Venner gitt NOF OA (Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus) i oppdrag å ha ansvaret for de årlige tellingene. Feltarbeidet utføres fortsatt av Audun Brekke Skrindo.

De årlige rapportene blir fra og med 2019 presentert som separate fagrapporter. Rapportene tar ikke bare for seg de systematiske tellingene i perioden medio mars til medio oktober, men også spesielle funn hvert år utenfor denne perioden.

Introduksjon

Etter at de første 20 årene med faste tellinger kom ut i 2018 er dette den 3. årsrapporten (se nederst i rapporten for ytterligere informasjon om den oppsummerende boken). De faste tellingene fortsetter ufortrødent videre. Årsrapportene slår sammen de faste tellingene med tilfeldige registreringer fra hele året. I 2021 startet tellingene 15. mars og avsluttet 9. oktober. Totaltellingene har som mål å gi gode tall på artenes forekomst innenfor miljøparken. De faste tellingene vil kunne avdekke endringer som fort kan glippe ved kun tilfeldige registreringer. Rapporten gir miljøforvaltningen oversikt over både antall arter og god innsikt i antall individer som besøker Østensjøvannet miljøpark i løpet av et år.

Fugleåret 2021

Rapportering av fugler ved Østensjøvannet i 2021 ser ut til å lande på 137 rapporterte arter (per januar 2022). Dette er 3 høyere enn gjennomsnittet for hva som blir sett, medregnet de siste 20 årene. Som så mange andre år var det mange spennende observasjoner også i 2021. Eksempler på litt sjeldne observasjoner er mandarinand, stokkandvarianten «smaragdand», overvintrende vannrikse, lappfiskand, knekkand, kvartbekkasin, lerkfalk, taffeland, havørn, lappspove og sivhauk.

Denne leukistiske sothøna holdt til ved vannet i 2021.
Foto Håkan Billing

Andefugler

Knoppsvane har økt kraftig siste årene, men 2021 overrasket ytterligere. Mellom 10 og 20 hekkeforsøk ble gjort. Men i tillegg til territorielle fugler ble en flokk med ikke-hekkende fugler værende i vannet gjennom store deler av året. Disse holdt tett sammen siden de stadig ble kontrollert av hekkende fugler. På det meste ble det talt opp 119 fugler. Det var mellom 5 og 7 par som fikk unger ut på vannet, men antall unger sankt raskt til tre kull på 2, 7 og 5 individer. Om noen av disse var to sammenslåtte kull er usikkert.

Knoppsvane.
Foto Audun Skrindo

Sangsvane ankom allerede 1. januar. Mellom 1 og 3 individer gjennom januar, februar og første halvdel av mars. Den 13. mars kom 13 individer på besøk. På høsten var 2 individer innom mellom 11. og 20. oktober.

Kortnebbgås er ofte tilfeldig og fåtallig gjest, men våren 2021 fikk vi besøk av de større flokkene som passerer årlig over Oslofjorden på vei nordover i Norge. Derfor ble 30–100 individer rapportert i overgangen mars–april. Resten av året var det 1–2 individer fram til 13. oktober.

Grågås overvintrer fåtallig. I 2021 var 2–5 fugler tilstede gjennom januar. Ultimo mars var antallet 137, og fram til mai varierte det mellom 10 og 74. Deretter 200 til 309 i juni, før de samles ved vannet etter hekkesesongen. Maksimumstallet for 2021 var på 553 (juli). Utover høsten sank antallet til under 50 gjennom oktober og november, da bare mellom 1 og 3 individer var igjen ut året.

Hybrid mellom grågås og kanadagås blir rapportert årlig ved Østensjøvannet. I 2021 ble den meldt inn fra 19. mars og 14. juni.

Kanadagås var tilstede med over 30 fugler fra 1. januar. Gjennom februar og mars var det vanligvis færre enn 10 fugler. I 2021 varierte antall kanadagås veldig ofte. Antar at opptil 10 par forsøkte å hekke, men bare ytterst få klarte å slippe unna bestandskontrollerende tiltak som blir gjennomført. På høsten 2021 varierte antallet mellom færre enn 10 og opp til 100 (14. oktober). Siste rapport var 1 individ 18. desember.

Hvitkinngås overvintret med 1 fugl som var alene helt fram til 15. mars. Noen få individer dukket opp, og 8. april var det 23 individer. Gjennom sommeren var det igjen bare 1 individ. På høsten hviler større flokker i miljøparken, og 300 individer var der 13. oktober. Dette er likevel færre enn de foregående år. Utover høsten sank flokken raskt til færre enn 5. Men de to siste ble rapportert så seint som 27. desember og ble nok over nyttår i området.

Gravand besøkte vannet med 1 overflyvende individ 20. april.

Mandarinand ble rapportert én gang 14. april.

Brunnakke var i 2021 virkelig med på å prege andeflokkene. Arten ble registrert allerede fra første dag i året, og ble registrert i alle måneder untatt desember. Vi må langt tilbake for å finne så stabilt høye tall. Mellom 9. oktober og 14. november var det jevnlig over 200 individer med en topp på 250 den 9. november. Siste registrering av 31 fugler 29. november. En hybrid mellom brunnakke og stokkand ble rapportert å være tilstede ved vannet i samme tidsperioder som brunnakkene.

Hybrid mellom brunnakke og stokkand ble rapportert i to perioder ved Østensjøvannet. Første observasjon er fra 1. januar og fram til 31. mai. Deretter ble det rapportert en lignende hybrid fra 11. september og ut året.

Snadderand ble rapportert med 1 til 2 hanner mellom 3. og 12. mai på vårtrekket. I tillegg besøkte en hunnfarget fugl miljøparken mellom 21. september og 29. november.

Knekkand er en sjelden og flott gjest i miljøparken. 2 individer ble sett mellom 27. og 29. mai.

Krikkand var på plass allerede 22. januar. Opptil 15 på vårtrekk og maks 37 på høsttrekket. Siste rapportert 21. november med 1 individ.

Stokkand var i 2021, som vanlig, den vanligste anda. 350–400 overvintret. I hekketiden kryper antallet ned til under 100. På høsten øker antallet igjen til ca. 400 fugler. Se også under «Hybrid mellom brunnakke og stokkand». Det ble også registrert tamandvarianten av stokkand, «smaragdand» flere ganger i 2021.

Stjertand besøkte i 2021 miljøparken gjennom store deler av året. Fra januar til mai enslige individer, både hunner og hanner, men i mai og september var det 2–4 individer i slengen.

Skjeand ble rapportert med 1 til 3 individer på vårtrekket, mellom 17. april og 6. mai. Hele 6–7 individer i overgangen mellom september og oktober. Siste rapport på skjeand var ett individ 12. november.

Taffeland ble observert én dag, den 29. september, og individet var en hann.

Toppand er tilstede hele året. Opptil 109 på vårtrekket og 81 på høsttrekket.

Bergand besøkte vannet én måned mellom 18. okt og 18. nov. Individet var en ung hunnfarget fugl.

Bergand.
Foto Håkan Billing

Kvinand overvintret med opptil 20 individer. Under vårtrekket var det på det meste 50 individer (31. mars). På høsttrekket ble det rapportert noen færre, med mellom 20 og 30 individer gjennom oktober. Siste rapport var 27. november.

Lappfiskand besøkte miljøparken også i 2021. En hunnfugl 6. juni. Resten var høstobservasjoner med 1–3 hunnfargede individer mellom 19. oktober og 11. november.

Laksand var i 2021 tilstede både vår og høst. Mellom 1 og 6 individer på vårtrekket. 2–3 fugler ble sett i oktober og november.

Lommer/dykkere/hegrer

Storlom ble i 2021 rapportert én eneste gang da 1 individ ble sett flyvende over vannet 17. april.

Dvergdykker er en sjelden gjest, og ble i 2021 rapportert med 1–2 individer mellom 18. september og 16. oktober.

Storlom.
Foto Audun Skrindo

Toppdykker ankom 26. mars i 2021. Tellingene kan tyde på at 2021 var et år rett under normalen, med 15–17 par som gikk til hekking. De siste individene forlot Østensjøvannet ca. 27. november.

Storskarv har i flere år økt i antall besøkende, men 2021 var et kraftig tilbakeslag for arten. 17 fugler 9. oktober var høyeste registrering, men alle andre rapporter har færre enn 9 fugler. Registrert fra 2. mars til 18. november.

Gråhegre ses oftere og i større antall enn på mange år. Mellom 1 og 4 individer både vår og høst, og hele 8 individer 3. september. Registrert i alle månedene fra juli og ut året.

Haukefugler

Vepsevåk ble registrert én gang (1 ind.) den 28. august.

Havørn ble registrert med 1 fugl 24. april.

Hønehauk jakter året rundt i miljøparken. I 2021 månedlig unntatt mai, juni og desember. Alltid alene ble det sett hønehauker fra 8. februar til og med andre juledag.

Hønehauk.
Foto Audun Skrindo

Spurvehauk ble i 2021 rapportert i alle månedene unntatt juli. Jakter jevnlig i miljøparken som antagelig er et godt jaktområde for rovfugler som kan ta større bytter enn spurvefugler. Første rapport på årets første dag og siste 27. november.

Sivhauk ble registrert én gang (1 ind.) den 9. mai.

Musvåk ble rapportert på vårtrekk to ganger: 6. og 8. april. Deretter overflygende 16. juli. På høsten rapportert 7 ganger (enkeltindivider) mellom 6. august og 12. oktober.

Fiskeørn gjester sjelden vannet, og da antagelig fra områder lenger øst eller på trekk. Arten ble registrert 4 ganger passere over vannet 5. mai, 11. juni, 19.–20. august.

Rikser og traner

Myrrikse ble hørt synge fra 8. mai, den syngende hannen holdt det gående helt til 3. juli.

Vannrikse overvintret fra 2020. 1–3 individer ble rapportert jevnlig helt fram til 3. juli. I hekkesesongen ble det hørt sang fra flere lokaliteter i miljøparken, men alltid bare én fugl per dag. I romjula dukket det igjen opp 1 fugl ekstra, og 2 individer overvintret til 2022.

Sivhøne er en stabil men fåtallig hekkefugl i miljøparken, så også i 2021. 12–14 fugler var i 2021 vanlig fram til 8. mai. Hekkepopulasjonen antas fortsatt å være rett under 10. Fra 4 september samles større flokker på opptil 50 individer, som igjen avtar fra midten av oktober og fram til siste rapport 27. november.

Sothøne overvintrer regelmessig. Spesielt i 2021 var at over 100 individer var på plass fra årets første dag, og antallet vokste til 250 i løpet av de neste dagene. Disse trakk vekk, og ble til i overkant av 10 individer mot slutten av januar og til mars på grunn av mindre åpent vann. Mellom 50 og 100 individer gjennom våren. Med voksne, ungfugl passerte antallet 250 individer 11. september. Med trekkende fugler passerte antallet 320 individer 23. november, som er svært høyt antall. 1–2 fugler ble værende ut året. En leukistisk sothøne holdt til ved vannet stort sett hele året.

Trane ble, som ifjor, rapportert med kun 1 individ, men denne gangen 28. mars.

Vadefugler

Sandlo ble rapportert med en liten flokk på 5 individer 29. april.

Vipe er en art i motgang. Den er et kjærkomment innslag som vi gjerne skulle hatt mer av. Første gang rapportert 24. februar, og deretter seks ganger utover våren. Noe uvanlig med 1 individ 20. juli, som også var siste observasjon i 2021.

Storspove ble rapportert kun i april. 15. april ble det sett 40 individer. Deretter ble det sett hver dag fram til 18. april. Til slutt ble det sett en flokk på 25 den 26. april.

Storspover en tidlig morgen over Østensjøvannet.
Foto Håkan Billing

Lappspove (1. ind) rastet sammen med 17 storspover 18. april.

Svarthalespove er forrige gang sett kun én gang, i mai 2010. Så da 8 individer ble sett 29. august var dette første høstobservasjon av arten.

Brushane er jevnlig på spredte besøk, men i 2021 var det mer enn vanlig. 1 individ var innom i slutten av juni (24. og 26.). Mellom 28. august og 18. september ble flokker på mellom 8 og 15 individer rapportert med en topp tidlig til medio i september.

Temmincksnipe ble sett overflygende ved Østensjø gård 22. mai.

Strandsnipe er fortsatt den hyppigst rapporterte vadefuglen. Første rapporten er på 1 individ fra samme dato som 2020: 23. april. Deretter ses hovedsakelig 1–4 individer gjennom året fram til 4. september. Derfor er det unikt med en flokk på 10 individer 21. mai.

Skogsnipe ble rapportert 5 ganger, alltid 1 individ, mellom 17. april og 6. mai.

Gluttsnipe ble i 2021 rapportert med 4 individer 3. oktober.

Grønnstilk raster fåtallig (som regel 1–2 individer) i miljøparken, og ble i 2021 sett fra 6. mai til 11. september.

Rugde rapportert tre ganger i 2021: 15. april, 28. april og 25. juni.

Kvartbekkasin tilstede over lengre tid er den store og gledelige overraskelsen i 2021. Ett individ rapportert mellom 1. og 22. februar. Men siden den ble hyppig sett i begge ender av vannet kan det hende at det er flere individer tilstede.

Enkeltebekkasin er en av de vanligste vaderne, og det er spennende at denne arten ser ut til å bli rapportert i noe økende grad enn tidligere. Arten utnytter at det er åpne bekker gjennom de kalde årstidene og er lett å overse. På vårtrekket ble den rapportert med 1–3 individer mellom 22. februar og 8. mai. På høsttrekket ble den hovedsakelig rapportert med 1–5 individer mellom 18. august og 23. oktober. Men 12. september ble en flokk på hele 11 fugler registrert.

Enkeltebekkasin.
Foto Audun Skrindo

Måker

Hettemåke var på plass for å overvåke isforholdene 9. mars. Før mars var omme vokste dette til ca. 300 individer. Arten er fulgt tett opp i de siste årene med tiltak for å få større hekkende populasjon tilbake. Dessverre nådde vi i 2021 bare 500 individer på det meste (primo mai). Akkurat som i 2020 ble det en lav hekkesuksess også i 2021, antagelig enda

Parende hettemåker.
Foto Håkan Billing

lavere, helt ned mot under 100 unger er anslått. Den 12. juli ble det observert 1 individ som var ringmerket i Edinburgh (1. oktober 2020). Siste hettemåke ble rapportert på FN-dagen, 24. oktober.

Fiskemåke er fast sommergjest. Første observasjon 26. mars (15 individer). Høyeste antall på våren var 40 (6. mai). Opptil 13 individer gjennom sommeren. Uvanlig få gjennom høsten (under 30), og sist rapportert med ett individ på FN-dagen, 24. oktober.

Sildemåke var tilstede med et lavt antall (1 til 10) fra januar til og med mars. Årets toppnotering på 40 individer kom 1. april. Deretter opptil 12 resten av våren og sommeren. Siste sildemåke (1. ind) rapportert 11. september.

Gråmåke var tilstede i alle årets måneder i 2021, men i noe mindre antall. Maksantallet var bare 50 individer 1. april. Det er ingen spøk at denne har vært mindre tilstede i 2021.

Svartbak ble rapportert kun fire ganger, og kun med enkeltindivider. Sett 28. mars, 17. og 18. mai og 10. september.

Terner

Makrellterne er fast sommergjest som jakter fisk i Østensjøvannet. Mellom 2 og 4 individer benyttet miljøparken mellom 4. juli og 1. august.

Alkefugler

Lomvi sett på drift inn over Oslo på høsten. Bare 1 individ av gangen denne høsten, mellom 4. oktober og 11. november.

Duer

Bydue tilstede hele året. I 2021 vanligvis under 20 individer. 62 sett 2. oktober.

Skogdue ble registrert kun én gang: 26. april, 1 individ.

Ringdue var på plass 4. mars. Antallet var oppe i 70 innen utgangen av mars. Som regel mellom 10 og 20 gjennom hele våren og sommeren. Høstflokkene samles i august, men i 2021 nådde disse flokkene bare maksimalt 52 individer, som er lavt.

Seilere

Tårnseiler er hekkefugl i området, og i 2021 ble det gjort forsøk på å hjelpe arten ved å sette opp skåler oppunder taket på en låve, som både svaler og seilere kan utnytte. Det blir spennende å se om det slår an. Tårnseilerne ankom 19. mai. Forekomsten på maks 60 som høyeste dagsantall står i sterk kontrast til dagsbesøket på 2000 fra 6. juni i fjor. Sist sett 12. september.

Spetter

Grønnspekk observeres som oftest på lyd. Ble hørt syngende mellom 15. januar og 17. juli, men kun 1–2 individer.

Svartspekk besøkte i 2021 miljøparken utenom hekkesesongen, alltid 1 individ. Første periode fra 15. januar til 28. mars. Deretter 4 høstobservasjoner fra 24. september til 25. desember.

Flaggspekk er fast standfugl og hekkefugl. 4 par hekket antagelig i 2021 og hvertfall tre av disse fikk fram unger til flyvedyktig alder.

Dvergspett blir lett oversett. Ble i 2021 rapportert 8 ganger (1 ind.) mellom 3. januar og 15. septmeber.

Falkefugler

Tårnfalk ble rapportert med ett individ ved to anledninger: 18. og 23. april.

Lerkefalk ble observert jakte i området ved fire anledninger; 17. juni, 19., 21. og 28. august.

Vandrefalk ble rapportert tre ganger (som i fjor): 28. august, 3. september og 21. oktober.

Spurvefugler

Sanglerke var spennende å følge også i 2021, siden det var mer sangaktivitet enn på mange år. En hann var på plass allerede 26. februar. 1–3 hanner gjennomførte sangaktivitet i den siste halvdel av mai.

Sandsvale ble første gang rapportert 4. mai. Gledelig med hele 50 individer den 11. mai, siden denne arten som regel finnes fåtallig blant større flokker av de to andre mer vanlige låve- og taksvale. Sist rapportert 18. mai.

Dvergspett.
Foto Audun Skrindo

Låvesvale ankom i 2021 den 21. april. Små flokker på vårtrekket, med et maksimum på 100 individer den 12. mai, som må kunne kalles lavt i forhold til for få år siden. Under 10 individer gjennom hele sommeren er også lavt. Ca. 60 individer den 11. og 12. september var eneste større ansamling på høsttrekk.

Taksvale ble først registrert 3. mai. Mellom 2 og 100 individer ble rapportert som dagsantall. Eneste rapport fra siste halvdel av året var 4 individer den 1. august.

Trepiplerke rapportert kun på høsttrekk. Ett individ 24. august og 3 individer 12. september.

Heiipilerke er fast trekkgjest. I 2021 ble de første registrert 12. april. Største flokk på våren var 12 individer 12. mai. På høsttrekket passert 50 individer både 12. og 26. september. Siste rapport fra 2021 var 19. oktober.

Gulerle er fast trekkgjest. Registrert 6 ganger i 2021 mellom 8. mai og 17. august.

Vintererle ble rapportert allerede 23. januar. Mild vinter og tilgang til åpent vann i bekker gjør at den kan klare seg. 1–3 individer rapportert fram til hekkesesongen. Det faste paret fikk fram unger i år også. Sist rapportert 21. oktober.

Linerle er fast hekkefugl. Første observasjon var 29. mars. Vanligvis stor gjennomstrømning i miljøparken. Våren 2021 var det bare en topp med 24 individer 12. april, ellers nesten bare under 10 individer samme dag. På høsten 44 den 17. august, ellers færre enn 10 av gangen. Siste linerle ble rapportert 5. oktober.

Linerle.
Foto Håkan Billing

Sidensvans svingte innom miljøparken med en flokk på 30 individer 11. januar.

Fossefall ble i 2021 rapportert fra januar til mars, men ble deretter ikke rapportert før seint i oktober. Lett å overse, men antas foreløpig å være tilstede mer sammenhengende enn rapportene tilsier.

Gjerdsmett er fast hekkefugl, og blant de aller hyppigst registrerte spurvefuglene. Det skyldes nok en svært hørbar sang dersom man først har lært seg den, kombinert med at arter synger i større del av året enn mange andre sangfugler. Overvintrer også i miljøparken. Hele 6 individer 1. januar. Opptil 8 individer fram til seint i mars, da hele 14 individer ble registrert. Som regel under 10 fugler gjennom høsten og 1 individ igjen seint i desember.

Jernspurv synger vanligvis fåtallig i miljøparken. I 2021 ankom den 9. april og opptil 2 hanner sang fram til sommeren. 3 individer på høsttrekk den 12. september.

Rødstrupe overvintret fra 2020. Spredt og fåtallig hekkefugl, men i april (den 10.) sang hele 19 hanner i miljøparken. 1 individ ble ut året.

Buskskvett er fast trekkgjest. Vårtrekk: 2–5 individer mellom 6. og 13. mai. Høsttrekk: 1–5 individer 3.–28. august.

Steinskvett ble sett bare tre ganger på trekk. Første sett 19. april. 4 individer sett 11. mai og 1 sett 12. mai.

Svarttrost er standfugl og blant de hyppigst rapporterte artene i miljøparken. Vanligvis under 10 individer. Men den 8. mai ble det rapportert 14 individer.

Gråtrost er standfugl med betydelig trekk gjennom området vår og høst. I 2021 overvintret oppimot 15 til 40 fugler i miljøparken. Maksflokk på trekk ble registrert med 84 fugler 21. mai. Høsttrekket er mer omfattende med stadige passeringer på godt over 100 fugler samlet. Makstallet i 2021 var 500 den 13. oktober, men bare 1–2 var igjen på årets siste dag.

Måltrost er sjelden trekkgjest, men svært usikker hekkefugl. 1–2 individer sang mellom 19. april og 27. juni.

Rødvingetrost er fast hekkefugl. Ankom 4. april. Svært sjelden over 10 fugler om gangen. 50 fugler på høsttrekk 12. september ble observert. Siste individ rapportert 5. desember.

Gulsanger ble, gledelig nok, observert med 1–2 syngende hanner mellom 19. mai og 13. juli.

Sivsanger ble rapportert bare 3 ganger i 2021. 2 individer på den siste rapporten til miljøparken den 26. juni.

Myrsanger synger for tiden årlig i miljøparken. 2 hanner var igang fra 21. mai. Opptil 4 hanner sang gjennom siste halvdel av juni. 2 hanner, som kanskje ikke fikk tak i noen partner i 2021, holdt det gående helt til 1. august.

Rørsanger hekker fast i takrørskogene. Hanner ble hørt synge fra 12. mai. Også i 2021 nådde vi det som har vært standard populasjon på 5–6 syngende hanner. Årets siste rørsanger rapportert 17. august. Det er lettere å finne disse sangerne etter sangperioden enn mange av de andre sangerne som forekommer i miljøparken, selv om de fortsatt er der.

Møller har i flere år vært sjelden i miljøparken. Gledelig med 1–3 syngende hanner mellom 13. mai og 6. juni.

Tornsanger ankom 21. mai. 2021, og det var nok et dårlig år for arten i miljøparken. Aldri mer enn 1 hann rapportert syngende fram til 4. juli, som var siste rapport på arten.

Hagesanger har hatt flere sesonger med økende antall. Ankom 15. mai og opptil 3 hanner ble registrert fram til 17. juli.

Møller.
Foto Audun Skrindo

Munk ble rapportert første gang 6. mai. Gjennom siste halvdel av mai sang mellom 10 og 15 hanner. Årets siste munk ble rapportert næringssøkende i et epletre 6. oktober.

Bøksanger sang i 2021 kun mellom 13. og 28. mai. Det ser ut til at det var et magrere år for denne arten i 2021.

Gransanger ble rapportert syngende første gang 5. april. Regelmessig hekkefugl i området. I 2021 sang 10 hanner 26. april, men ellers i noe lavere antall enn 2020. Siste observasjon er 3 fugler den 9. oktober.

Løvsanger regelmessig hekkefugl i området. Et større antall passerer også gjennom området på våren. Første syngende hann ble rapportert 29. april. Aldri mer enn 20 syngende hanner gjennom våren. Dette er ganske lavt, men tilsvarer antagelig hekkepopulasjonen i 2021. Under 10 individer gjennom høsten, og den siste ble rapportert 3. oktober.

Fuglekonge har fast tilhold i barskogen i miljøparken. Små flokker på opptil 5 individer farer rastløs rundt. I 2021 rapportert jevnlig mellom 3. januar og 27. desember.

Gråfluesnapper forekommer svært fåtallig i miljøparken. Minst 1 individ mellom 12. mai og 21. august. Men 19. mai ble 3 individer rapportert, antagelig trekkende gjennom miljøparken.

Svarthvit fluesnapper hekker fåtallig. 1–3 syngende hanner sang fra 12. mai. Siste observasjon ble gjort 12. september.

Stjertmeis passerer i sporadiske flokker gjennom miljøparken. Våren 2021 var det 1–3 individer. På høsten var flokkene på 4–12 individer. Første observasjon var 15. januar og siste var på årets siste dag.

Blåmeis er fast stand- og hekkefugl. Etter at ungene er kommet på vingene ble oppmot 35 individer registrert midtsommers.

Kjøttmeis er fast stand- og hekkefugl. 2021 var et helt normalt år, med 10–20 fugler gjennom våren og en dobling av antall individer rett etter klekking. Ses hele året.

Svartmeis ble i 2021 rapportert fra 19. januar til 17. juli, og kun med 1–2 individer.

Løvmeis ble rapportert med ett individ den 31. januar.

Spettmeis er fast stand- og hekkefugl. Veldig varierende i antall (1–13, men oftest under 9).

Trekryper forekommer fåtallig. 1–2 individer sett mellom 11. januar og 18. november.

Tornskate er sjelden i miljøparken, og ble rapportert med en ungfugl (1K) 7. august.

Blåmeis hekket i brua i sørenden.
Foto Håkan Billing

Varsler er sjelden i miljøparken, og ble rapportert én gang 3. januar og én gang 25. september.

Nøtteskrike finnes sporadisk og fåtallig gjennom hele året. Arten ble i 2021 rapportert i 9 av årets 12 måneder, og som regel 1 individ, men opptil 3 noen sjeldne ganger. Sist rapportert 18. desember.

Skjære er fast stand- og hekkefugl. Utenom hekkesesongen samles den i større flokker. På det meste 50 samtidig 17. juli.

Nøttekråke er fast gjest høst og vinter. Men i 2021 ble 1 individ observert allerede 18. mai. 1–2 individer ble sett jevnlig mellom 4. juli og 25. september.

Kaie fortsetter trenden med å bli rapportert noe mer enn de foregående år, men det er få i antall. 20 individer på årets første dag er høyeste dagsantall og siste observasjon ble gjort 18. desember.

Kråke er stand- og hekkefugl. 2 til 90 individer gjennom hele året, som regel mellom 10 og 40 fugler.

Ravn sett 3 ganger i 2021; 28. mars, 18. september og 27. november. Kun 1 individ hver gang.

Stær er fast hekkefugl i et par konsentrerte områder i miljøparken. Den første stærflokk på 9 fugler ble rapportert 2. mars. Gjennom våren ble det rapportert om oppimot 40 individer på én dag. Gjennom sommeren ble det bare 5 ganger rapportert over 10 fugler. I september, når flokkene begynner å finne sammen, kom det derimot flokker som var større enn på flere år. Fra 6. til 12. september ble det sett flokker på 500 og 600 individer.

Gråspurv er fast hekkefugl, men vanligvis i et lite antall. I 2021 var det likevel oppimot 30 individer både i januar og juli. I årets siste måned ble det registrert 20 fugler 3. desember.

Pilfink er fast hekkefugl. I 2021 opptil 10 individer gjennom våren. Deretter samles større flokker i miljøparken, og maksstørrelsen på flokken i 2021 var 68 den 25. september, som var vesentlig lavere enn det har vært siste årene.

Bokfink hekker årlig i miljøparken. Den første ble rapportert allerede 26. februar. Storinnrykket kom tidlig i april, og siste høstregistrering ble gjort så sent som 19. desember.

Bjørkefink ble registrert med en sen vårobservasjon 5. juni. Deretter ble flokker på opptil 42 individer sett fra 11. september og ut året.

Grønnfink er standfugl. I 2021 forekom opptil 40 individer på våren (5. februar), og på høsten 20 individer den 14. november.

Tornirisk er relativt sjelden i miljøparken. Tre individer ble observert 10. april.

Stillits er standfugl og ble i 2021 rapportert i alle årets måneder. Som regel under 10 individer, men det er noe høyere dagsantall i overgangen mars–april og overgangen august–september. Den siste perioden sammenfaller med frøproduksjonen fra tistlene og en rekke andre arter som vokser i miljøparken.

Grønnsisik er stand- og hekkefugl men som i 2021 var veldig varierende i forekomsten. Bare registrert med enkeltvis observasjoner på våren, men hele 172 den 9. oktober.

Gråsisik ble registrert i små flokker på maks 8 fugler mellom 1. januar og 14. november. Deretter hele 35 i en flokk 3. desember.

Brunsisik er sjelden, og i 2021 ble det rapportert 1–2 individer ved 6 anledninger spredt mellom februar og desember.

Dompap forekom første halve året i størrelsesorden 1 til 4 individer. Ikke rapportert juni–september. Deretter 1–2 individer mellom 13. oktober og 3. desember.

Kjernebiter tilfeldig gjest gjennom store deler av året. 1–3 individer ble rapportert 10 ganger mellom 18. mars og 15. november.

Grankorsnebb ble rapportert med 26. individer 9. oktober.

Gulspurv ses heldigvis fortsatt i miljøparken. I 2021 som regel under 10 fugler. Men 24. januar var hele 18 individer på foringsplass. Få høstobservasjoner med 2 individer 25. september og deretter kun 3–6 fugler i andre halvdel av desember.

Sivspurv er fast sommergjest og hekkefugl. I 2021 ble den første rapportert 28. mars. Gjennom våren hevdet 6–8 hanner territorier i takrørskogen langs vannet. Siste observasjon var 2 fugler 9. oktober.

Fuglekikking fra observasjonsbua.
Foto Håkan Billing

Total artsliste gjennom tidene – 236 fuglearter				
Art		Vitenskapelig navn	Rødl. *	Kommentarer
ANDEFUGLER				
1	Stripegås	<i>Anser indicus</i>		
2	Snøgås	<i>Anser caerulescens</i>		
3	Grågås	<i>Anser anser</i>		
4	Tundragås	<i>Anser albifrons</i>		
5	Dverggås	<i>Anser erythropus</i>	CR	Kan være fra oppdrett
6	Taigasædgås	<i>Anser fabalis</i>	EN	
7	Tundrasædgås	<i>Anser serrirostris</i>	VU	
8	Kortnebbgås	<i>Anser brachyrhynchus</i>		
9	Ringgås	<i>Branta bernicla</i>		
10	Hvitkinngås	<i>Branta leucopsis</i>		
11	Kanadagås	<i>Branta canadensis</i>		
12	Knoppsvane	<i>Cygnus olor</i>		
13	Sangsvane	<i>Cygnus cygnus</i>		
14	Gravand	<i>Tadorna tadorna</i>		
15	Mandarinand	<i>Aix galericulata</i>		
16	Knekkand	<i>Spatula querquedula</i>	EN	
17	Skjeand	<i>Anas clypeata</i>	VU	
18	Snadderand	<i>Mareca strepera</i>	NT	
19	Brunnakke	<i>Mareca penelope</i>		
20	Stokkand	<i>Anas platyrhynchos</i>		
21	Stjertand	<i>Anas acuta</i>	VU	
22	Krikkand	<i>Anas crecca</i>		
23	Taffeland	<i>Aythya ferina</i>		
24	Toppand	<i>Aythya fuligula</i>		
25	Bergand	<i>Aythya marila</i>	EN	
26	Ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	VU	
27	Sjørørre	<i>Melanitta fusca</i>	VU	
28	Svartand	<i>Melanitta nigra</i>	VU	
29	Havelle	<i>Clangula hyemalis</i>	NT	
30	Kvinand	<i>Bucephala clangula</i>		
31	Lappfiskand	<i>Mergus albellus</i>	VU	
32	Laksand	<i>Mergus merganser</i>		
33	Siland	<i>Mergus serrator</i>		
HØNSEFUGLER				
34	Vaktel	<i>Coturnix coturnix</i>	VU	
35	Fasan	<i>Phasianus colchicus</i>		
36	Orrfugl	<i>Tetrao tetrix</i>		
LOMMER				
37	Smålom	<i>Gavia stellata</i>		
38	Storlom	<i>Gavia arctica</i>		
DYKKERE				
39	Dvergdykker	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	EN	
40	Horndykker	<i>Podiceps auritus</i>	VU	
41	Gråstrupedykker	<i>Podiceps grisegena</i>		

42	Toppdykker	<i>Podiceps cristatus</i>		
43	Svarthalsdykker	<i>Podiceps nigricollis</i>		
SULEFUGLER				
44	Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	NT	
PELIKAN- OG HEGREFUGLER				
45	Gråhegre	<i>Ardea cinerea</i>		
46	Egretthegre	<i>Ardea alba</i>		
HAUKEFUGLER				
47	Fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	VU	
48	Vepsevåk	<i>Pernis apivorus</i>	NT	
49	Kongeørn	<i>Aquila chrysaetos</i>		
50	Sivhauk	<i>Circus aeruginosus</i>	NT	
51	Myrhauk	<i>Circus cyaneus</i>	EN	
52	Enghauk	<i>Circus pygargus</i>		Rapp. ikke levert
53	Spurvehauk	<i>Accipiter nisus</i>		
54	Hønsenhauk	<i>Accipiter gentilis</i>	VU	
55	Havørn	<i>Haliaeetus albicilla</i>		
56	Fjellvåk	<i>Buteo lagopus</i>		
57	Musvåk	<i>Buteo buteo</i>		
TRANEFUGLER				
58	Åkerrikse	<i>Crex crex</i>	CR	
59	Vannrikse	<i>Rallus aquaticus</i>	VU	
60	Myrrikse	<i>Porzana porzana</i>	EN	
61	Gråhodesultanhøne	<i>Porphyrio poliocephalus</i>		
62	Sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	VU	
63	Sothøne	<i>Fulica atra</i>	VU	
64	Trane	<i>Grus grus</i>		
VADE-, MÅKE- OG ALKEFUGLER				
65	Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	NT	
66	Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	NT	
67	Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	CR	
68	Sandlo	<i>Charadrius hiaticula</i>		
69	Dverglo	<i>Charadrius dubius</i>	VU	
70	Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	NT	
71	Storspove	<i>Numenius arquata</i>	EN	
72	Lappspove	<i>Limosa lapponica</i>		
73	Svarthalespove	<i>Limosa limosa</i>	CR	
74	Steinvender	<i>Arenaria interpres</i>		
75	Brushane	<i>Philomachus pugnax</i>	VU	
76	Temmincksnipe	<i>Calidris temminckii</i>		
77	Myrsnipe	<i>Calidris alpina</i>		
78	Dvergsnipe	<i>Calidris minuta</i>		
79	Kvartbekkasin	<i>Lymnocyrtus minimus</i>		
80	Rugde	<i>Scolopax rusticola</i>		
81	Dobbeltbekkasin	<i>Gallinago media</i>	NT	
82	Enkeltbekkasin	<i>Gallinago gallinago</i>		
83	Svømmesnipe	<i>Phalaropus lobatus</i>	NT	
84	Polarsvømmesnipe	<i>Phalaropus fulicarius</i>		

85	Strandsnipe	<i>Actitis hypoleucos</i>		
86	Skogsnipe	<i>Tringa ochropus</i>		
87	Sotsnipe	<i>Tringa erythropus</i>		
88	Gluttsnipe	<i>Tringa nebularia</i>		
89	Grønnstilk	<i>Tringa glareola</i>		
90	Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	NT	
91	Storjo	<i>Stercorarius skua</i>		
92	Lomvi	<i>Uria aalge</i>	CR	
93	Alke	<i>Alca torda</i>	VU	
94	Krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	EN	
95	Sabinemåke	<i>Xema sabini</i>		
96	Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	CR	
97	Dvergmåke	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	VU	
98	Svartehavsmåke	<i>Ichthyaetus melanocephalus</i>		
99	Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	VU	
100	Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	VU	
101	Grønlandsmåke	<i>Larus glaucoides</i>		
102	Sildemåke	<i>Larus fuscus</i>		
103	Polarmåke	<i>Larus hyperboreus</i>		Rapp. ikke levert
104	Svartbak	<i>Larus marinus</i>		
105	Svartterne	<i>Chlidonias niger</i>		
106	Hvitvingesvartterne	<i>Chlidonias leucopterus</i>		
107	Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	EN	
108	Rødnebbterne	<i>Sterna paradisaea</i>		
DUEFUGLER				
109	Bydue	<i>Columba livia domestica</i>		
110	Skogdue	<i>Columba oenas</i>		
111	Ringdue	<i>Columba palumbus</i>		
112	Turteldue	<i>Streptopelia turtur</i>		
113	Tyrkerdue	<i>Streptopelia decaocto</i>	NT	
GJØKFUGLER				
114	Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	NT	
UGLER				
115	Hubro	<i>Bubo bubo</i>	EN	
116	Snøugle	<i>Bubo scandiacus</i>	CR	
117	Spurveugle	<i>Glaucidium passerinum</i>		
118	Kattugle	<i>Strix aluco</i>		
119	Hornugle	<i>Asio otus</i>		
120	Jordugle	<i>Asio flammeus</i>		
121	Perleugle	<i>Aegolius funereus</i>		
NATTRAVN- OG SEILERFUGLER				
122	Nattravn	<i>Caprimulgus europaeus</i>		
123	Tårnseiler	<i>Apus apus</i>	NT	
RÅKEFUGLER				
124	Isfugl	<i>Alcedo atthis</i>		
SPETTEFUGLER				
125	Vendehals	<i>Jynx torquilla</i>		
126	Dvergspett	<i>Dendrocopos minor</i>		

127	Hvitryggspett	<i>Dendrocopos leucotos</i>		
128	Flaggspett	<i>Dendrocopos major</i>		
129	Svartspett	<i>Dryocopus martius</i>		
130	Grønnspekk	<i>Picus viridis</i>		
131	Gråspett	<i>Picus canus</i>		
FALKEFUGLER				
132	Tårnfalk	<i>Falco tinnunculus</i>		
133	Dvergalk	<i>Falco columbarius</i>		
134	Lerkefalk	<i>Falco subbuteo</i>	NT	
135	Jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>	VU	
136	Vandrefalk	<i>Falco peregrinus</i>		
SPURVEFUGLER				
137	Tornskate	<i>Lanius collurio</i>		
138	Varsler	<i>Lanius excubitor</i>		
139	Pirol	<i>Oriolus oriolus</i>		
140	Lavskrike	<i>Perisoreus infaustus</i>		
141	Nøtteskrike	<i>Garrulus glandarius</i>		
142	Skjære	<i>Pica pica</i>		
143	Nøttekråke	<i>Nucifraga caryocatactes</i>		
144	Kaie	<i>Corvus monedula</i>		
145	Kornkråke	<i>Corvus frugilegus</i>	VU	
146	Svartkråke	<i>Corvus corone</i>		
147	Kråke	<i>Corvus cornix</i>		
148	Ravn	<i>Corvus corax</i>		
149	Skjeggmeis	<i>Panurus biarmicus</i>	EN	
150	Fjellerke	<i>Eremophila alpestris</i>		
151	Trelerke	<i>Lullula arborea</i>	NT	
152	Sanglerke	<i>Alauda arvensis</i>	NT	
153	Topplerke	<i>Galerida cristata</i>	RE	
154	Sandsvale	<i>Riparia riparia</i>	VU	
155	Låvesvale	<i>Hirundo rustica</i>		
156	Amursvale	<i>Cecropis daurica</i>		
157	Taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	NT	
158	Svartmeis	<i>Periparus ater</i>		
159	Toppmeis	<i>Lophophanes cristatus</i>		
160	Løvmeis	<i>Poecile palustris</i>		
161	Granmeis	<i>Poecile montanus</i>	VU	
162	Blåmeis	<i>Cyanistes caeruleus</i>		
163	Kjøttmeis	<i>Parus major</i>		
164	Stjertmeis	<i>Aegithalos caudatus</i>		
165	Spettmeis	<i>Sitta europaea</i>		
166	Trekryper	<i>Certhia familiaris</i>		
167	Gjerdesmett	<i>Troglodytes troglodytes</i>		
168	Fossekall	<i>Cinclus cinclus</i>		
169	Fuglekonge	<i>Regulus regulus</i>		
170	Rødtoppfuglekonge	<i>Regulus ignicapilla</i>		Ny i 2019, ikke behandlet
171	Løvsanger	<i>Phylloscopus trochilus</i>		
172	Gransanger	<i>Phylloscopus collybita</i>		
173	Bøksanger	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>		
174	Fuglekongesanger	<i>Phylloscopus proregulus</i>		

175	Gulsanger	<i>Hippolais icterina</i>		
176	Myrsanger	<i>Acrocephalus palustris</i>		
177	Busksanger	<i>Acrocephalus domertorum</i>		Ny i 2020, ikke behandlet
178	Rørsanger	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		
179	Trostesanger	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>		
180	Gresshoppesanger	<i>Locustella naevia</i>	NT	
181	Munk	<i>Sylvia atricapilla</i>		
182	Hagesanger	<i>Sylvia borin</i>		
183	Møller	<i>Sylvia curruca</i>		
184	Sivsanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>		
185	Tornsanger	<i>Sylvia communis</i>		
186	Gråfluesnapper	<i>Muscicapa striata</i>		
187	Rødstrupe	<i>Erithacus rubecula</i>		
188	Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>	NT	
189	Blåstrupe	<i>Luscinia svecica</i>		
190	Dvergfluesnapper	<i>Ficedula parva</i>		
191	Svarthvit fluesnapper	<i>Ficedula hypoleuca</i>		
192	Rødstjert	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>		
193	Svartrødstjert	<i>Phoenicurus ochruros</i>	EN	
194	Buskskvett	<i>Saxicola rubetra</i>		
195	Svartstrupe	<i>Saxicola rubicola</i>	EN	
196	Steinskvett	<i>Oenanthe oenanthe</i>		
197	Ringtrost	<i>Turdus torquatus</i>		
198	Svarttrost	<i>Turdus merula</i>		
199	Gråtrost	<i>Turdus pilaris</i>		
200	Rødvingetrost	<i>Turdus iliacus</i>		
201	Måltrost	<i>Turdus philomelos</i>		
202	Duetrost	<i>Turdus viscivorus</i>		
203	Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	NT	
204	Jernspurv	<i>Prunella modularis</i>		
205	Gulerle	<i>Motacilla flava</i>		
206	Vintererle	<i>Motacilla cinerea</i>		
207	Linerle	<i>Motacilla alba</i>		
208	Heipiplerke	<i>Anthus pratensis</i>		
209	Trepiplerke	<i>Anthus trivialis</i>		
210	Lappiplerke	<i>Anthus cervinus</i>		
211	Skjærpiplerke	<i>Anthus petrosus</i>		
212	Sidensvans	<i>Bombicilla garrulus</i>		
213	Lappspurv	<i>Calcarius lapponicus</i>	EN	
214	Snøspurv	<i>Plectrophenax nivalis</i>		
215	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	VU	
216	Hortulan	<i>Emberiza hortulana</i>	CR	
217	Sivspurv	<i>Emberiza schoeniclus</i>		
218	Bokfink	<i>Fringilla coelebs</i>		
219	Bjørkefink	<i>Fringilla montifringilla</i>		
220	Kjernebiter	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>		
221	Rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>	NT	
222	Konglebit	<i>Pinicola enucleator</i>	NT	
223	Dompap	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>		
224	Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	VU	
225	Bergirisk	<i>Linaria flavirostris</i>		

226	Tornirisk	<i>Linaria cannabina</i>		
227	Gråsisik	<i>Acanthis flammea</i>		
228	Brunsisik	<i>Acanthis cabaret</i>		
229	Polarsisik	<i>Acanthis hornemanni</i>		
230	Furukorsnebb	<i>Loxia pytyopsittacus</i>		
231	Grankorsnebb	<i>Loxia curvirostra</i>		
232	Båndkorsnebb	<i>Loxia leucoptera</i>	VU	
233	Stillits	<i>Carduelis carduelis</i>		
234	Grønnsisik	<i>Spinus spinus</i>		
235	Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	NT	
236	Pilfink	<i>Passer montanus</i>		
Rømte parkfugler sett ved Østensjøvannet				
	Rustand	<i>Tadorna ferruginea</i>		
	Moskusand (domestisert knoppand)	<i>Cairina moschata</i>		
	Sibirand	<i>Mareca falcata</i>		

* Rødlistekategorier i henhold til Norsk rødliste for arter 2021.

NT = Nær truet

VU = Sårbar

EN = Truet

CR = Kritisk truet

Skjærer langs stien på vestsida.
Foto Håkan Billing

Bok om Østensjøvannets fugler

Fugleboka om forekomsten av fugler i Østensjøområdet miljøpark er en smart liten feltbok som får plass i lommen. Boken oppsummerer kort biologien, trekkinformasjon, utseende og utvikling til alle fuglearter som er sett innenfor miljøparken gjennom tidene (til og med 2018). Boken gir også en innføring av hvordan registreringene foregår, viser grafisk oversikt over hvor mange individer som maksimalt er sett på en og samme dag i hver måned gjennom året, og utviklingen til noen utvalgte arter fra rapporteringene startet og fram til i dag.

Send e-post til audun@skrindo.no dersom du vil bestille boken.

Den koster kun 200 kroner, og overlevering kan avtales dersom det er mulig å møtes. Boken kan også sendes direkte til din postkasse for totalt 250 kroner.

Østensjøvannet en sommernatt i 2021.
Foto Håkan Billing

Nettsida til BirdLife Oslo og Akershus:
oa.birdlife.no

Nettsida til Østensjøvannets Venner:
ostensjovannet.no

Denne rapporten ligger til nedlasting her:
oa.birdlife.no/sak/603/4

Rådata til de systematiske tellingene 15.03.–09.10. ligger her:
oa.birdlife.no/prosjektdata/120

avdeling
Oslo og Akershus

Postboks 1041 Sentrum
0104 OSLO

Telefon 48 17 07 85
leder@oa.birdlife.no